

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos
Tekijä-Författare-Author Koikkalainen, Anna		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Aitopuolalaiset, europuolalaiset ja eurorealistit : Puolalaisen identiteetin suhde Euroopan unioniin kahden puolalaispäivälehden diskursseissa		
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2005-05-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 105 + 4
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan uusista EU-maista suurimman eli Puolan suhdetta Euroopan unioniin. Tutkimuskysymyksenä on, miten ja millaisin perustein puolalaisuus (eli puolalainen kollektiivinen kansallinen identiteetti) Puolan näkökulmasta tarkasteltuna asemoidaan diskursiivisesti suhteessa Euroopan unioniin. Kansallinen identiteetti nähdään tutkielmassa siis konstruktiona, joka rakentuu relationaalisesti. Tutkielman lähtökohtana on oletus, että puolalaisuuden EU-suhteen tutkimisen avulla voidaan lisätä ymmärrystä siitä perustasta, jonka pohjalta kansakunta edustajiansa välityksellä unionissa toimii.</p> <p>Tutkimuskysymykseen vastataan sanomalehtiaineiston avulla. Primaariaineisto koostuu kahden puolalaisen päivälehden, valtavirtaisen Gazeta Wyborczan sekä katolis-nationalistisen Nasz Dziennikin artikkeleista joulukuulta 2002, jolloin Puolan EU-jäsenyysneuvottelut huipentuivat. Puolalaisuuden suhdetta Euroopan unioniin tarkastellaan tutkielmassa diskurssianalyysin avulla, sen analyttiseen traditioon kiinnittyen. Teoreettisesti tutkimus ponnistaa yhtäältä identiteettiä, toisaalta kansakuntaa konstruktivistisina ilmiöinä lähestyvistä teoreettisesta keskustelusta. Tutkielman viitekehukseen on omaksuttu vaikutteita mm. Ernest Gellneriltä, Eric Hobsbawmilta, Stuart Hallilta, Pasi Saukkoselta, Vilho Harlelta, Ted Hopfilta ja Anna Triandafyllidoulta. Kansallisen identifioitumisen prosessissa keskeisenä nähdään identiteetin tilallinen ulottuvuus eli eron ja samuuden rakentaminen. Tällöin olennaista on suhde ulkoisiin ja sisäisiin, negatiivisiin ja positiivisiin merkityksellisiin Toisiin.</p> <p>Tutkielmassa luodaan katsaus aiempaan tutkimukseen puolalaisen identiteetin rakentamisesta mm. Ilya Prizelin, Andrzej Walickin ja Norman Daviesin tuotantoa hyödyntäen. Puolalaisesta identiteettitutkimuksesta ja -keskustelusta erotetaan kaksi päälinjaa: kansakunnan poliittista määrittelyä korostava liberaali puolalaisuusnäkemys ja etnistä yhtenäisyyttä painottava etninen puolalaisuusnäkemys.</p> <p>Tutkimuksessa havaitaan, että kahden päivälehden diskursseissa rakentuu EU-suhteen kautta kolme erilaista puolalaisten ryhmää. Gazeta Wyborczassa dominoi europuolalaisuuden diskurssi, jossa unioni näyttyy yhteensopivana puolalaisuuden kanssa. Nasz Dziennik puolestaan rakentaa eurorealistisen puolalaisuuden diskurssin avulla unionista puolalaisuuden itsenäisyyttä ja olemusta uhkaavan ulkoisen Toisen, jopa vihollisen. Molempien lehtien hegemoniset diskurssit paikantavat toisensa puolalaisuuden sisäisiksi Toisiksi: europuolalaisille eurorealistit näyttävät antieurooppalaisina demagogeina, eurorealistit taas leimaavat europuolalaiset Kansasta vieraantuneeksi eliitiksi. Lehtien identiteetikamppailun kiistellyimmäksi kohteeksi nousee aitopuolalaisten ryhmä ja ryhmän suhde EU:hun. Kumpikin lehti mystifioi aitopuolalaiset ikiaikaisen, alkukantaisen puolalaisuuden edustajiksi. Puolalaisuuden määrittelyssä Gazeta Wyborcza kytkeytyy paljolti liberaaliin, Nasz Dziennik etniseen näkemykseen.</p> <p>Puolalaisuuden EU-suhteesta erottuvat hierarkiat nostavat aineistosta esiin moniulotteisia ulkoisen toiseuden asetelmia. Yhtäältä kummassakin tutkitussa lehdessä paikannetaan puolalaisuutta moraalisesti EU:ta korkeammalle tasolle. Toisaalta europuolalaisuuden diskurssissa unioni näyttyy myös puolalaisuutta ylempänä: korkeampana sivilisationaalisena tasona ja puolalaisuutta lempeän paternalistisesti oikealle tielle opastajana. Aiemmassa tutkimuksessa hahmoteltu positiivista toiseutta kuvaava käsitteistö havaitaan riittämättömäksi, jolloin tutkielmassa jäsennetään europuolalaisuuden ja unionin suhdetta viiteryhmätoiseuden käsitteen avulla.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords kansallinen identiteetti - Puola Euroopan unioni - jäsenyys - Puola puolalaisuus diskurssianalyysi toiseus		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		